

ע"פ 31403/06 – מרاد טרוה, יואל קרויס, מדינת ישראל, ע"י פרקליטות מחוז ירושלים נגד מדינת ישראל, ע"י פרקליטות מחוז ירושלים, מרاد טרוה, יואל קרויס

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לעורורים פליליים

לפני:
ע"פ 16-06-31403 טרוה נ' מדינת ישראל
ע"פ 16-06-32614 קרויס נ' מדינת ישראל
ע"פ 16-06-35729 קרויס נ' מדינת ישראל

כב' השופט אהרן פרקש, נשיא

כב' השופט משה דרורי, סגן נשיא

כב' השופט עודד שחם

המעעררים

מרад טרוה
ע"י ב"כ עו"ד ג'רייס דחומי ואח'
יואל קרויס
ע"י ב"כ יונתן קיוול
מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
באמצעות עו"ד שגיא אופיר

נ ג ד
המשיבים

מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
באמצעות עו"ד שגיא אופיר
מרад טרוה
ע"י ב"כ עו"ד ג'רייס דחומי ואח'
יואל קרויס
ע"י ב"כ יונתן קיוול

פסק דין

השופט משה דרורי, סגן נשיא:

כללי

1. בפנים שלושה עורורים, אחד של המדינה ושניים של שני הנאים, על הכרעת דין מיום כ"א באדר תשע"ה (12.3.15), וגזר דין מיום כ"ד בניסן תשע"ו (2.5.16) של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט שרון לאר-בבל), בת"פ 51621-05-12.

2. עניינה של פרשה זו הוא ניהול משחטה בשכונות מאה שערים, כאשר המשחטה פעלת ללא רישיון, ובבלתי שדווח לרשות המסים עליה. המשחטה נוהלה וטופעה על ידי המערער יואל קרויס (שאין לו מספר תעודה זהות) (להלן - "נאשם 1"), ועל ידי שותפו שdag להובלת העופות למשחטה, הוא המערער השני, מרاد טרוה (להלן - "נאשם 2").

תמצית כתב האישום

.3 כתב האישום המקורי ייחס לשני הנאים אוי רישום של מיזם המשחתה, מתחילה עד סוףו, והעירות שייחסו להם היו הן בתחום מס הכנסת והן בתחום מע"מ.

.4 להלן יובאו תמצית האישומים:

- א. **אישום מס' 1** - שנת 2006 (השנה שבה החל המשחתה לפעול), שלבניה ייחסו לנאים עבירות אלה, ביחס לתגמולים של 172,000 ₪ לפחות:
- (1) מרמה ערמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסת [נוסח חדש] (להלן - "הפקודה");
- (2) מרמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מס ערך נוסף, התשל"ז-1975 (להלן - "חוק מע"מ");
- (3) אי קיום דרישות - עבירה לפי סעיף 216(5) לפקודת;
- (4) אי הוצאת חשבונית מס - עבירה לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ;
- (5) אי הودעה על תחילת התעסוקות - עבירה לפי סעיף 215א(א) לפקודת;
- (6) אי רישום - עבירה לפי סעיף 117(א)(4) לחוק מע"מ;
- (7) השמתת הכנסת מדו"ח - עבירה על סעיף 220(1) לפקודת - נאשם 2 בלבד).

ב. **אישום מס' 2** - שנת 2007, שלבניה ייחסו לנאים עבירות אלה, ביחס לתגמולים של 387,000 ₪ לפחות:

- (1) מרמה ערמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת;
- (2) מרמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ;
- (3) אי קיום דרישות - עבירה לפי סעיף 216(5) לפקודת;
- (4) אי הוצאת חשבונית מס - עבירה לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ;
- (5) השמתת הכנסת מדו"ח - עבירה על סעיף 220(1) לפקודת - נאשם 2 בלבד).

ג. **אישום מס' 3** - שנת 2008, שלבניה ייחסו לנאים עבירות אלה,

ביחס לתגמולים של 387,000 ₪ לכל הפחות:

- (1) מרמה ערמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודה;
- (2) מרמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ;
- (3) אי קיום דרישות - עבירה לפי סעיף 216(5) לפקודה;
- (4) אי הוצאת חשבונית מס - עבירה לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ;
- (5) השמתת הכנסה מדו"ח - עבירה על סעיף 220(1) לפקודה - נאשם 2 בלבד.

ד. **אישום מס' 4** - שנת 2009, שלגبية יוחסו לנאים עבירות אלה,

ביחס לתגמולים של 660,000 ₪ לכל הפחות:

- (1) מרמה ערמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודה;
- (2) מרמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ;
- (3) אי קיום דרישות - עבירה לפי סעיף 216(5) לפקודה;
- (4) אי הוצאת חשבונית מס - עבירה לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ;
- (5) השמתת הכנסה מדו"ח - עבירה על סעיף 220(1) לפקודה - נאשם 2 בלבד.

ה. **אישום מס' 5** - שנת 2010, שלגبية יוחסו לנאים עבירות אלה,

ביחס לתגמולים של 660,000 ₪ לכל הפחות:

- (1) מרמה ערמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודה;
- (2) מרמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ;
- (3) אי קיום דרישות - עבירה לפי סעיף 216(5) לפקודה;
- (4) אי הוצאת חשבונית מס - עבירה לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ;

ו. **אישום מס' 6** - שנת 2011 (בתקופה שעד למעצרם על ידי חוקרי

רשות מיסים), שלגبية יוחסו לנאים עבירות אלה, ביחס לתגמולים של 239,000 ₪ לכל הפחות:

- (1) מרמה ערמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודה;

עמוד 3

מרמה או תחבולה - עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ; (2)

אי קיום דרישות - עבירה לפי סעיף 216(5) לפקודה; (3)

אי הוצאת חשבונית מס - עבירה לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ; (4)

ז. **אישום מס' 7** - אי קבלת תעודה זהות על ידי הנאשם (יליד

1973), וזאת למטרות החובה הקבועה בסעיף 24 לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, עבירה לפי סעיף 35(ב)(5) לחוק המרשם הנ"ל.

הכרעת הדין בבית משפט השלום

.5. בית משפט קמא בהכרעת דין ארוכה (עמ' 122-173) ניתח כל מרכיב ומרכיב של ניהול העסק, והפריד בין השנים השונות של הניהול, הן לעניין עבירות מס הכנסה והן לעניין עבירות מע"מ, ובעקבות זאת הרשע את הנאיםים בחלוקת מן העבירות שייחסו להם בכתב האישום, וזאת כאמור בחלק אחר, כמפורט להלן.

.6. הכל שמדובר **בנאשם 1**, הוא **זכה** מאישומים 1 ו-2 וכן מהעבירות לפי סעיף 220(5) לפקודה (מרמה ערמה או תחבולה) ומהעבירות לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ (מרמה או תחבולה) המיחסות לו באישומים .6-3

נאשם 1 הורשע בארבע עבירות לפי סעיף 216(5) לפקודה (אי קיום דרישות) ובארבע עבירות לפי סעיף 117(א)(13) (אי הוצאת חשבונית מס), שייחסו לו באישומים 3 ו-6. כמו כן, **הורשע** הנאשם 1 בשלוש עבירות לפי סעיף 217 לפקודה, בעבירה לפי סעיף 215א(א) לפקודה, ובUBEירה המיחסת לו באישום 7 (לענין המרשם ואי החזקת תעודה זהות).

.7. הכל שמדובר **בנאשם 2**, הוא זוכה מאישומים 1 ו-3 וכן מהעבירות לפי סעיף 220(5) לפקודה (מרמה ערמה או תחבולה) מהעבירות לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ (מרמה או תחבולה) המיחסות לו באישומים .6-4

נאשם 2 הורשע בשלוש עבירות לפי סעיף 216(5) לפקודה (אי קיום דרישות) ובשלוש עבירות לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ (אי הוצאת חשבונית מס), שייחסו לו באישומים 4-6. כמו כן, **הורשע** הנאשם 2 בשלוש עבירות לפי סעיף 217 לפקודה, בעבירה לפי סעיף 215א(א) לפקודה, ובUBEירה לפי סעיף 220(1) לפקודה שייחסה לו באישום 4.

.8. הנאיםים מתוארים בעמ' 123 להכרעת הדין, באופן הבא:

"**הנאשם 1** הוא יליד שנת 1973 ותושב שכונת מאה שערים בירושלים. על פי הנתען **הנאשם 1** אינו מחזיק בתעודת זהות של מדינת ישראל ומעולם לא נרשם במרשם

האוכלוסין של מדינת ישראל. הנאשם 2 הוא תושב לוד ורשום ברשות המסים עצמאי בתחום הובלת מטענים וביצוע עבודות חפירה".

- .9. לאחר שהתקיימו בתיק זה ישיבות גישור, ובסיומו הגיעו לא צלח, התקיימו ישיבות הוכחות באربعة חודשים שונים בשנת 2014, כאשר מטעם המאשימה העידו נציגי מס הכנסתה, חוקרים ביום"ר ירושלים, נציגי עיריית ירושלים, מגדלים ומשווקים של עופות, עדים שנכחו וראו את פעילות המשחטה וכן מנהל החשבונות; מטעם הנאים העידו הנאים עצםם, אשתו של נائم 1 ושני עדי הגנה נוספים. כמו כן, הוגשו לבית המשפט מסמכים רבים (29 מסמכים מטעם התביעה, ותשעה מטעם הגנה).
- .10. בית המשפט קמא סוקר ומນתח את העדויות (עמ' 128-135 עדי התביעה; עמ' 135-139 עדי הגנה).
- .11. במסגרת ניתוח, קובע בית המשפט קמא כי המשחטה פעלה ללא רישיון עסק כדין, וכי הנאים הם אלה שעמדו בראש המשחטה (עמ' 139).
- .12. בית המשפט הציג לפניו את השאלה הראשונה, האם המשחטה מהווה "עסק", לעניין פקודת מס הכנסתה וחוק מס ערך נוסף. לאחר ניתוח תוך הבאת פסיקה, ושימוש ב מבחנים אלה: טיב הנכס או אופיו הנכס; תדריות הפעולות; ההיקף הכספי של הפעולות; אופי המימון של הפעולות; תקופת החזקת הנכס והפעילות בו; "יעוד התמורה"; הבקיאות בתחום העסק; קיומו של מגנון או פעילות קבועה ונמשכת; השבחת הנכס; ועל כלם מבחן ה"על" של נסיבות ההעסקה, מגע בית המשפט למסקנה כי המשחטה היא עסק (עמ' 140-148), ודוחה את טענת נائم 1 כי מדובר בעסק חברתי שהוקם ממניעים דתיים ולהלכתיים וכי על כן הוא מלכ"ר הפטור מתשלום מע"מ (עמ' 149-148).
- .13. על בסיס תשתיית משפטית עובדתית זו, סוקר ביהם"ש בהכרעת הדין את פעילות המשחטה לפי שנים וקובע מה היה תפקידו של כל אחד מן הנאים באותן שנים.
- .14. אשר לשנים 2006-2007, מסקנת בית משפט קמא הייתה כי המאשימה לא הוכחה מעל לכל ספק סביר כי נائم 1 ניהל את המשחטה בשנים הללו, ועל כן הוא זוכהמן העברות המียวחות לו באישום הראשון והשני מחלוקת הספק (עמ' 153, שורות 8-10). אשר לנائم 2, לא הוכח כי הוא הפעיל את המשחטה כעסק בשותפות עם נائم 1 ולא הוכח מעל לכל ספק סביר כי הוא לא הוציא חשבונית מס והשميית הכנסתה מדווחות כנטען, ולכן אף הוא זוכה מהעברות המียวחות לו באישום הראשון והשני ביחס לשנים הנ"ל 2006-2007 (עמ' 153-150).
- .15. ביחס לשנת 2008, בית משפט השלים קבע כי נائم 1 אכן הפעיל את המשחטה בשנה הנ"ל, אך מדובר בעסק חדש, ועל כן, "**קיים ספק אם הנאשם פועל במיוחד תוך נקיטה באמצעות תחבולות או עורמה כפי שמיוחס לו, שהוא כמי שאינו בקיין בחובות החוקיות המוטלות עליו. ספק זה יש לפרש לטובת**

הנאשם, ועל כן, מצאתי לזכותו מעבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מעבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ" (עמ' 154, שורות 21-24), אך הוא הורשע בעבירה של אי ניהול פנקטי' חשבונות לפי סעיף 216(2)(5) לפקודת מעבירה של אי הוצאה חשבונית מס לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ (שם, בשורות 15-13).

אשר לנואם 2, קבעה כב' השופטת שרון לאר-బבלי, כי אין די ראיות לכך שנואם 2 ניהל את המשחטה בשנת 2008, ואין די ראיות לכך שהשמית הכנסה מדוית, ועל כן זוכה מהעבירות המียวחות לו בכתב האישום ביחס לשנת 2008, כפי שזוכה ביחס לשנים 2006-2007 (עמ' 154-155).

.16. ביחס לפעולות המשחטה בשנים 2009-2011, הממצאים שונים והמסקנות שונות. בית משפט קמא קבע כי בשנים 2009-2010 קיבלו הם סך של 660,000 ₪ כל שנה מפעולות המשחטה, ובשנת 2011 סכום של 239,000 ₪ כל הפחות.

.17. משקיע בית משפט כי המשחטה היא עסק, ועל בעל עסק מוטלות חובות הקבועות בחוק, הציב הוא את השאלה: "מיهو בעל העסק, האם הנואם 1, הנואם 2 או שניהם במשותף?" (עמ' 155, שורות 8-9).

.18. בעניין זה, תחת הcotrratת "מערכת היחסים בין הנואמים" מתיחס בית המשפט לטענות ההדדיות ולמעשה לגלגול האחריות של הנואמים האחד לעבר רעהו, אך קובלע כי ההיכרות ביניהם החלה לפני עשור, כאשר נואם 2 עבד אצל אדם בשם מרואלים, ובמהלך השנים היחסים הפכו חברים, ואשר נואם 2 שילם סכומי כסף במקום נואם 1. נואם 2 שילם גם עבור ספקים שכירות, משכורות, פעולמים ווצאות שונות של המשחטה. הטלפון הנייד שבו שימשו של נואם 1 שייר לנואם 2. נואם 2 תמן כלכלית בנואם 1 ושילם לו דמי מחיה ותשולם עבור טיפול רפואי וכן הלואאות. נואם 2 ניהל רישום מסודר של הוצאות המשחטה במחברות. בפועל נכחו שני הנואמים ביחד במשחטה. מכלול נתונים אלה ובהתבסס על סעיף 2 לפקודת השותפות [נוסח חדש], תשל"ה-1975 (צוטט בעמ' 156), ובמיוחד ס"ק (8) שבו לפיו קבלת חלק מרוחחי העסק מהוועה ראה לכאהרשה שהמקבל הוא שותף בעסק, ולאחר תיאור הקשר בין הצדדים והפעולות שכל אחד ביצע בתחום המשחטה, כפי שנקבע הדבר על פי העדויות השונות שנתוחו על ידי בית משפט (עמ' 157-158), מסקנת בית המשפט היא כי **"נואם 2 היה מעורב מאוד בניהול המשחטה, הרבה מעבר לטיוע לו טען. נואם 1 פעל מול תושבי השכונה, הרשות והעדת החרדית ונראה כי היה הרוח החיה של המשחטה, גם בתקופות בהם נואם 2 נטל חלק פעיל יותר בניהולה. לאור כל האמור, אני קובעת כי הנואמים פעלו כשותפים במשחטה"** (עמ' 158, שורות 15-19).

.19. לאור זאת, הרשי בית המשפט את שני הנואמים במסגרת האישום הרביעי המתיחס לשנת 2009, בעבירה של אי קיום דרישות לפי סעיף 216(5) לפקודת, ובUBEירה של אי הוצאה חשבונית מס לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ. בהקשר זה דחפה את טענת נואם 2 לפיה הוציא חשבונות על ההובלות, ובכך ענה לדרישות החוק, וזאת לאחר שבית המשפט קבע כי יש אי התאמות בין הסכומים שנרשמו על גבי החשבונות לבין הסכומים שהוא אמר לקלם מהמשחטה, ובהuder הסבר מניח לאו התאמות אלה, נקבע כי הוא לא הוציא חשבונות למשחטה בגין ההובלות שביצע עבורה (עמ' 158-159).

.20. לעניין העבירות הנוספות המחייבות כוונה מיוחדת, ניתן בית משפט את היסוד הנפשי של סעיף 220 לפקודה, בנפרד לכל אחד מן הנאשימים. לאחר ניתוח הוראות סעיף 220 לפקודה, בהתחשב על הפסיקה והספרות, קבע כי כדי להרשי עבירות סעיף 220 יש להוכיח כוונה להתחמק בזדון ממס וכי היה במעשה משום מרמה, עורמה או תחבוללה. לעניין זה קבע בית משפט קמא, כי לאור העובדה שלנאשם 2 היה מנהל חברות ועסק בהובלות והוציא חשבונות על שם ישיבות, כל זאת מוביל למסקנה כי "בהתemptת הכנסה מהובלות שביצעו עבור המשחתה, בהעדר כל הסבר המניח את הדעת מצד נאשם 2 הוא فعل מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס, ועל כן מצאתי אותו אשם בעבירה המוחסת לו לפי סעיף 220(1) לפקודה באישום הרביעי".

.21. שני הנאשימים זכו מהעבירה לפי סעיף 220(5) לפקודה בגין השנה הנ"ל מחמת הספק, שכן סעיף זה שהוא סעיף סל הדורש להוכיחו מעשה מרמה, עורמה או תחבוללה, שנעשה במודע להתחמק מתשלום מס, "מעורר ספק בגין הנאשימים. ספק זה יש לפרש לטובתם. הנאשימים הפעילו וניהלו את המשחתה במשך מספר שנים בלי שדיוחו עליה לרשות המס ומבעלי שילמו את המס המוטל עליהם על פי חוק. עם זאת וכפי שכבר צוין לעיל, המשחתה אינה עסיק 'רגיל' הן במובן זה שהמשחתה משתמש גם כהarterגנות פרטית שהשתתפה במהלך השנים וצמחה לכדי עסוק; והן במובן זה שהמשחתה איננו אחרים - מלבד הנאשימים לשחיתות פרטיות. המועד המדויק שבו החל שינוי בפעולות המשחתה אינו ידוע. ב"כ המאשימה טענה כי עצם הסתרת פעילות המשחתה מהוועה מעשה עורמה, מרמה או תחבוללה מכוונה להתחמק מתשלום מס. ואולם, ניתן כי העדר הדיווח אינו מהוועה הסתרה דואק, שיש בה מרכיב של רמייה, אלא טעות בהתנהלות או בהבנת החוק, ולהלופין הסתמכות על יעוץ משפטי שני כפוי שעה מהודעת נאשם 2... שוכנעת כי האלמנטים הנטענים של עורמה, מרמה ותחבוללה וכוכנות הزادן הנדרשים מביצוע עבירה זו לא הוכיחו די הצורך, ועל כן, אני מזכה את הנאשימים מן העבירות לפי סעיף 220(5) המוחסתים להם באישום הרביעי, החמישי והשישי" (עמ' 163-164).

.22. על פי הוראת סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי, ולאחר שוכנע בית המשפט כי ניתנה לנאשימים הזדמנות סבירה להtagונן וכי הם לא סיפקו הסבר סביר להשemptת הנסיבות המשחתה, הרשי בית המשפט את הנאשימים לפי סעיף 217 לפקודה, בעבירה של אי הودעה על תחילת התעסוקות לפי סעיף 215א(א) לפקודה, ביחס לשנים 2009-2011 (עמ' 165-164).

.23. הנition של סעיף 220(5) לפקודה, בעניין השימוש במרמה ותחבוללה במטרה להתחמק ממס, רלבנטי גם לעניין סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ. לפיכך קבע בית משפט קמא, כי מאחר שלא הוכח שהנאשימים פעלו מטרע מרמה ותחבוללה במטרה להתחמק ממס, יש לזכותם גם מן העבירה לפי הסעיף הנ"ל בחוק מע"מ, באישומים הרביעי, החמישי והשישי (עמ' 165, שורות 18-23).

.24. בהקשר זה מציין בית משפט קמא כי סכומי העמלות המס, נקבעו על פי הרישומים שהיו במחברות של נאשם 2 שהוצגו בפניו נאשם 1 אשר אישר כי מכיר אתם ולא התייחס במפורט לנחותים המדוייקים המופיעים באותון מחברות, ועל כן קבע בית משפט כי הוכיחו תקboolי הנאשימים המפורטים בכתב האישום (עמ' 166-165).

.25. בית משפט השלום, במסגרת הכרעת הדין האמורה, התייחס לטענות נאשム 1 בדבר מחדלי חקירה, איזהה ביחס לעבירות לפי חוק מע"מ וכן לטענה כי החוקרים לא הציעו לנאים להיוועץ בסניגור ציבורי ובכך נגעה הגנתם באופן ממש. בית המשפט מתייחס לכל אחת מן הטענות הללו ומגיע למסקנה כי היליכי המעצר והחיפוש הופרעו על ידי מהומות אלימות בשכונות מאות שערים והחקירה נוהלה לאורך שעות וכלה הודעה מפורטת (עמ' 166-168).

.26. אשר לטענת נאשム 2 שהוא לא הוזהר ולא נמסר לו זכויותיו, קבע בית משפט כי יש ממש בטענה זו, שכן תחילת נחקר כעד ונערך לו תשאול כדי להבין את מעורבותו במשחתה אז לא הוזהר טרם תושאל ולכן קבע בית המשפט כי מאוחר שיש ספק בנוגע להקפדה בנוגע לזכויותו של הנאשム 2 במהלך התשאול, מצא בית המשפט להעניק לשאול משקל נמוך (עמ' 168-169).

.27. נאשム 1 העלה טענה של "הגנה מן הצד", בכך שהמאשימה ידעה על פעילות הנאים עוד בשנת 2009, אך צווי החיפוש נחתמו על ידי כב' השופט אלכסנדר רון, בשנת 2010, אך לא בוצעו, וחלק מממסמי המעצר והעיכוב נעלמו מתיק החקירה.

.28. בית משפט השלום בחר את המבחן הבלתי-שלבי, בנוגע ההגנה מן הצד, כולל: ניתוח צווי החיפוש וביצוע החיפוש עצמן, והגיע למסקנה כי היעדר עדכון לגבי צווי חיפוש קודמים ומשך הזמן שחלף בין הצוויים והחיפוש שנעשה בbatis הנאים שלא בנסיבות, כל אלה אין בהם כדי להעמיד לנאים הגנה מן הצד.

החוקרים סברו, תחילת, כי מדובר בעבירות של הלבנת הון; ורק בהמשך יוחסו לנאים עבירות מס, אז, התקיך הועבר לרשות המיסים לחקירה.

על כן, לא נגעה זכות הנאים, ואין מקום להפעיל את הדוקטרינה של הגנה מן הצד (עמ' 169-171).

.29. האישום השביעי המიיחס לנאשム 1, בדבר אי רישום במרשם האוכלוסין ואי הפקט תעודה זהות לא היה שני בחלוקת. טענתו כי ניסה מספר פעמים לקבל תעודה לא צלח ובסיומים לא התייחס בא כוחו לאיישום זהה. על כן, משהודה לנאשム 1 בביטוי העבירה וזנחה את טענותיו, הוא הורשע בעבירה האמורה על פי חוק מרשם האוכלוסין (עמ' 171-172).

פסקרי שירות המבחן

.30. על פי הסכם הצדדים (המאשימה והנאשים), מיד בתום הקראת הכרעת הדין, הוסכם על הגשת תסקירים של שירות המבחן למבוגרים ביחס לשני הנאים, ועל כך החליט בית משפט השלום (כב' השופט שרון לארן-ביבלי) ביום כ"א באדר תשע"ה (12.3.15), והורה על הגשת התסקירים (עמ' 173-174).

.31. תסקירים אלה הוגשו, ונציג את עיקריהם.

32. **פסקין נאשם 1** מיום כ"ב באלו תשע"ה (6.9.15) שניתן על ידי קצינת המבחן למבוגרים הגב' ויקטוריה כפיטי, מתאר את הנאשם 1 והרקע האישית והמשפחתי שלו. הוא יליד הארץ, בן 42, הבן הצעיר במשפחה חרדית, שמנתה זוג הורים ושני ילדים. אביו נפטר לפני שלוש שנים, ועד לפטירתו היה רב בשיבת תולדות אהרון, ואימו עקרת בית. הנאשם 1 אינו נשא תעודה זהות והסביר לכך שהוא צאצא פג והוא חשש שלא ישאר בחיים. על פי תיאורו, הוא מנהל את חייו על פי ערכים ומונעים אידיאולוגיים אך לא הבין את חשיבות החזקת תעודה זהות. הוא נשא לאשה, שהיא כיה כוותה בת 42 שנים שבתעודת זהותה רשומה כרוכקה. לבני הזוג 16 ילדים מגיל חצי שנה עד גיל 20 שנים, ואף הם רק חלקם רשום במרשם האוכלוסין.
33. במהלך חייו למד בשיבת תולדות אהרון, אך התקשה להמשיך וללמוד והשתלב בתעסוקה בעבודה במשחתה. הוא תiar עצמו כדי שמשיע לניהול המקום עקב מצוקה שנוצרה בשכונה. הוא רואה את עצמו כפעיל חברתי ומוכר בקהילה. הוא נתרך כלכלית על ידי אביו ונעזר בכך לצורך כלכלת משפחתו. לאחר פטירת אביו הציג תלושי שכר קבוע בתפקיד של עוזר טבח בחברת קייטרינג. הוא חי במצצום חברתי. משפחתו אינה מוכרת במוסד לביטוח לאומי לצורך קבלת קצבאות ילדים ובני המשפחה אינם חברים בקופת חולים.
34. אין הנאשם 1 הרשות קודמות ולא עומדים נגדו תיקים נוספים. בהתייחסו לעבירות הנדרנות, הוא מסביר כי בהיותו פעיל במרחב החרדי התבקש לסייע בהפעלה מחדש של משחתת השכונה. הוא לא ראה את עצמו כמנהל עסק לצורך רווח כלכלי ואיישו אלא "שליח ציבור" שעשה לפי יכולתו לאפשר שחיטה פרטית לשכנים ולבני קהילתו. הוא שלל כוונות פליליות והסביר כי לא ידע ולא הבין את החוקים הרלבנטיים. בסוד ניהול המשחתה עומדת תפיסתו כי מדובר בעניין קהילתי פנימי הנוטע מענה לצורכי הקהילה. הוא מטשטש ומ茲עර את חומרת המעשים שעשה ואת המשמעות הפלילית שלהם, ולכן, להערכת שירות המבחן, יש בכך גורם סיכון להישנות של התנהגות עוברת חוק. יחד עם זאת, לאור העדר פלילי והעדר תיקים פליליים נוספים, והעובדת כי מדובר בהליך פלילי ראשון, והיציבות התעסוקתית שלו כוותה, יש בכך כדי להוות גורם סיכון לשימוש בהם מסויים למעורבות פלילתית חוזרת בעידן.
35. בחלק המליצה מסבירה קצינת המבחן, כי אין המלצה טיפולית לצו מבחן ואף אין המלצה לביטול הרשותה. המלצה הינה לעונש מחנן ומצביע גבולות של מאסר בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי וחתימה על התcheinבות. אם יוטל קנס כספי, יש להביא בחשבון את היוטה אב-16 ילדים.
36. **פסקין נאשם 2** מיום 7.9.15 שניתן על ידי קצין המבחן למבוגרים מר דניאל גריבר, מתאר את הנאשם 2 והרקע האישית והמשפחתי שלו. הוא בן 38, נשוי בשנית, ואב ל-6 ילדים (12 עד 18 מנישואיו הראשונים), ושני ילדים בני 4 ו-6 מנישואיו השניים, הגרים עימיו. הוא מנהל עסק עצמאי בתחום ההובלה ועובדות עפר משנת 2011. הוא למד תשע שנים, ובגיל 18 היה מעורב בתאונת דרכים שבה נפטר אחד מאחיו הבוגרים ואחד האחים נפצע. הוא התבחן עם אלמנתו של אחיו ולאחר תשע שנים התגרש ממנה. הוא עבד תחילה כ司机 בחברה לשחיתת והובלות עופות ומשם הכיר את הנאשם 1. בהמשך רכש מאות הובלות ועבד באופן עצמאי. אין לו רקע פלילי ומעורבות פלילתית.

.37. נאשם 2 מתאר את הקשר ביןו לבן נאשם 1 בניהול והפעלת משחתת העופות אך מАЗ ההליך המשפטתי ניתק את קשריו העסקיים עם נאשם 1.

לדברי נאשם 2, בשל העובדה שלנאשם 1 אין תעוזת זהות ביחס לנאשם 1 מנאשם 2 להשתמש בשמו כדי להמשיך ולנהל את העסק ולהוציא חשבונות כזבאות. נאשם 2 נתן אמוןו בנאשם 1 ולא הבין את חומרת התנהלותו. מАЗ הוא מקפיד להתייעץ משפטית ומדווח על עסקיו לרשותו באמצעות רואה חשבון. הוא חשש כי אם יורשע תיגע עבודתו עקב עסקיו גם עם תעשיות בטחניות.

.38. במסגרת הערכת הסיכון והפסיכוי, סבור קצין המבחן כי יש קושי לנאשם 2 להציב גבולות לעצמו והוא ממוקד בתפקידו התעסוקתי ובפרנסת משפחתו ולשם כך הוא מוכן לחפש פתרונות לא מותאמים מבלתי יכולת התבונן על השילכות מעשי לטווח ארוך והפגיעה בחברה כתוצאה ממשיעיו. גם כיום הוא מתקשה להתייחס באופן עמוק לכשליו וביצוע העבירות ואינו עורר בירור עמוק של מניעו.

מבחן גורמי הסיכון להישנות עבירות דומות בעtid, מצביע שירות המבחן על כך שנאשם 2 מצמצם מחומרת העבירה, מטשטש ומיחס מעורבותו בעבירה למחויבות שגילה כלפי הנאשם 1 ומתקשה בבדיקה עמוקה של התנהלותו והכשלים בקבלת החלטות שהובילו לביצוע העבירות.

מבחן הסיכון לשיקום, מציין שירות המבחן את תפקידו הייחודי בבדיקה תעסוקתית ואת האחריות והמחויבות שגילה לאחר כל השניים במסגרת תפקידו כמפקנס המשפחה. גם ההליך הפלילי המתנהל נגדו מהווה גורם מרתקע המצמצם את הסיכון להישנות עבירה.

.39. שירות המבחן אינו ממליץ על טיפול בהיעדר יכולת להיותם מהטיפול, ונוכח העדר מודעות או בשלות טיפול.

אך כדי להימנע מפגיעה משמעותית בתפקידו של נאשם 2, ומבלתי להתעלם מחומרת העבירות המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית הכוללת צו של"צ בהיקף של 300 שעות, דבר שהוא עונש קונקרטי שימחייב לנאשם 2 את חומרת מעשיו, ולצד זאת יהווה עונש שיקומי ובו רכיב כפירה לחברה בה פגע. התסקירות אף ממליץ על מקום ספציפי לביצוע השל"צ.

לענין הרשעה או אי הרשעה, מציין התסקיר את ההתלבטות בין האחריות החלקית שקיבל הנאשם 2 לבין החשש לפגיעה בעיסוקיו, ובכך שמדובר בעבירה ראשונה ועל כן הותיר כותב התסקיר את העניין לשיקול דעת בהם"ש בענין אי הרשעה.

.40. לשלים התמונה נציג, כי בפני בית משפט קמא היו שתי חוות דעת חיוביות של הממונה על עבודות השירות לפיהן שני הנאים מתאימים לביצוע עבודות שירות, במקומות שפורטו בחוות הדעת הנ"ל.

גזר דין של בית משפט קמא

.41.

גזר הדין ניתן ביום כ"ד בניסן תשע"ו (2.5.16) (עמ' 191-208).

.42.

בפתח גזר הדין (עמ' 191-192) התייחס בית משפט לבקשת ב"כ הנאשם 1 להשלים טיעונים בדבר הגשת דוחות והצהרת הון וצין, כי הסניגור ידע על עניין זה חודשים רבים לפני כן, ולא טרח לעדכן את בית המשפט ועל כן אין לו להלין אלא על עצמו.

.43.

בגוף גזר הדין מתייחס בית משפט קמא לאישומים שבהם הורשו הענאים הנאשמים כמפורט לעיל, כאשר בנוסף להזכרת סעיפי החקוק הרלבנטיים, כל נאשם והעבירות שבנה הורשע, קובע בית משפט כי מדובר בניהול משחטה לאורך שנים ללא ספרם, ללא הוצאה חשבונית ולא דיווח לרשות המסים, כאשר מזכיר כי הכנסות הנאשמים מהמשחטה בשנים 2008-2011 מוערכות בסכום של 1,946,000 ₪ (עמ' 193 שורה 5 לגזר הדין).

.44.

בית המשפט סוקר את תסקורי שירות המבחן ואת המלצות (עמ' 193-195), וזאת כפי שהובא לעיל בפסקאות 30-40.

.45.

המואשימה במסגרת טיעונה לעונש טענה, כי מתחם הענישה ההולם ביחס לנאים 1 נع בין 12 ל-24 חודשים מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס של 10%-20% מסכום ההכנסה הגלובלית שלא דוחה, וכי יש למקם את הנאשם 1 ברף העליון של המתחם ולהטיל עליו עונש של 24 חודשים מאסר בפועל (עמ' 195-196 לגזר הדין).

.46.

באשר לנאים 2, אשר לגבי הרשעה כוללת יסוד נפשי של כוונה, סבורה המואשימה כי מתחם הענישה הינו עד 30 חודשים מאסר, מאסר על תנאי וקנס כנ"ל. לאור אי הפנמת הרשעה באופן מרבי, מחד גיסא, והעדר עבר פלילי והסרת המחדל במלואו (שלם סכום של כ-25,000 ₪), מайдך גיסא, טענה המואשימה כי יש להשית עליו עונש המציין ברף התחתון של המתחם, דהיינו: 18 חודשים מאסר בפועל (עמ' 196).

.47.

ב"כ הנאשם 1 אישר שמרשו טרם הגיע דוחות אישים אבל די בכך שנאים 2 שילם ובכך סילק את מחדלו של הנאשם 1. הסניגור של הנאשם 1 עוזד קיוול מצין, כי מרשו לא פועל מטעמים כלכליים אלא כפعال ציבור כדי להפעיל את המשחטה.

.48.

לענין טיעוני המואשימה לעונש, סבור הסניגור כי יש להביא בחשבון את זיכוי של מרשו ביחס לשנים 2006-2007, והעובדת כי לא ביקש מהמדינה קצבאות יядים ולפי נקודות הזיכוי הוא פטור ממס עד להכנסה של 12,000 ₪ ולכן הנזק בפועל אינו גבוה. לאחר הפנייה לפטיקה הוא סבור כי מתחם הענישה ההולם הוא מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל לתקופה של 7 חודשים וקנס של 15,000 עד 80,000 ₪. הוא מבקש כי ביהם"ש יאמץ את המלצת שירות המבחן ויישת על מרשו מאסר קצר שירותה בעבודות שירות (עמ' 196-197).

.49. ב"כ נאשם 2, עו"ד איימן חטיב, הדגש כי מרשו לא ישב בחיבור ידים אלא פנה לרשות המס, לביטוח הלאומי והסיר את המחדלים. הוא מצין את מסירותו של נאשם 2 למשפטתו ואת הלקח שלמד בכך שכר רואה חשבון לנוהל את עסקיו. הסניגור עותר לכך שמרשו לא ירושع כדי שיוכל להמשיך לעבוד עם משרד הבטיחון והוא תומך בהמלצת שירות המבחן לביוזע 300 שעות של"צ.

.50. בחלק הדיון בגזר הדין דוחה השופט את טענת אי ההרשעה ביחס לנאשם 2 וחזרת על הכלל הידוע שלפיו יש להרשות בכל מקרה והחריג אינו חל במקרה שלפנינו. אינטראס הציבור מחייב הרשות והטענה בדבר פגיעה בעסקו של נאשם 2 נתענה בעלמא ללא תימוכין ואין תשתיית ראייתית על פגעה קונקרטית המצדיקה את ביטול הרשותה ועל כן ההרשעה בעינה עומדת (עמ' 198-199).

.51. עיקר גזר הדין מוקדש לנימוח מתחם העונש הולמי.

.52. על פי סעיף 40ג לחוק העונשין קובע בית המשפט כי מדובר באירוע אחד לאור מבחן הקשר ההדוק (דעת הרוב בע"פ 4910/13 ג'ابر נ' מדינת ישראל (2014)), ועל כן, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל עבירות המס (לענין עבירת מרשם האוכלוסין של נאשם 1 יש לקבוע מתחם נפרד; עניין זה אינו עומד במרכז הערעור ولكن לא נפרט יתר על המידה סוגיה זו).

.53. בית משפט מתיחס לערך החברתי הנפגע בעבירות המס, הכולל פגיעה בצדgor וגרימת נזק לאוצר המדינה, כאשר במקביל עבירות מס הן עבירות קלות לביצוע וקשה לחשיפה, דבר המביא לכך, כפי שנקבע בפסקה, כי יש צורך בענישה מرتעיתה. רמת הפגיעה בערך המוגן היא ביןונית, שכן מדובר ארבע שנים ביחס לנאשם 1 (2008-2011) ושלוש שנים ביחס לנאשם 2 (2009-2011) בסכום של כשי מיליון ל"ג. אך, סכום זה אינו משקף בהכרח את הרווח החיב במס. בית המשפט אינו מקבל את ההסבירים של נאשם 1 לעניין הפעלת המשחתה. גם אם הבסיס או המנייע הוא רצון לאפשר לתושבי השכונה לאכול בשר כשר, בהדרגה מדובר בעסק עם פוטנציאלי עסקי שהפרק למסחרי, תוך ציון העובדה כי בנסיבות השתומותו גם גורמים פרטיים נוספים. בית המשפט מזכיר בהקשר זה את החברות בין שני הנאים שהפכו לשותפים בפועל בעסק, בלי שקדם לכך תכנון. בכל מקרה, במשך תקופה של שלוש-ארבע שנים הם התעלמו באופן שיטתי מהוראות חוקי המס.

.54. לעניין חלקם היחסי בביצוע העבירות, קבע בהמ"ש כי הם פועלו כשותפים במשחתה וחלקים היחסי שווה על אף שמנועיהם היו שונים (עמ' 201-202).

.55. בית המשפט מצין כי: "מהתקירים עולה כי הנאים לא הפנו כראוי את הפסול שבמפעיהם וממעיטים בחומרתם, האחד בمعיטה של שליחות ציבורית-קהילתית והאחר בתחשות מחויבות כלפי חברו והפחיתה במעמדו הניתולי" (עמ' 202 שורות 14-12).

.56. בית המשפט מתיחס לשוני בעבירות של הנאים, הן לעניין התקופה והן לעניין היסוד הכוונה והמטרה

.(213 עמ')

.57. לאור זאת נקבע ביחס **לנאמט 1** מתחם עונש הולם לאישומים 3 ו-6 (שנות המס 2008 - 2011) חודשיים עד תשעה חודשים מסר, קנס של 6,000 עד 40,000 ₪, ומاسر על תנאי; ומתחם עונש הולם לאישומים 4 ו-5 (שנות המס 2009 ו-2010), 3 עד 12 חודשים מסר וקנס שבין 10,000 ₪ ל-80,000 ₪.

.58. אשר **לנאמט 2**, נקבע מתחם עונש הולם לאישום 4 (שנת המס 2009), 4 עד 14 חודשים מסר וקנס של 7,000 ₪ עד 80,000 ₪ ומاسر על תנאי; מתחם עונש הולם לאישום 5 (שנת המס 2010), 3 עד 12 חודשים מסר וקנס שבין 10,000 ₪ ל-80,000 ₪; ומתחם עונש הולם לאישום 6 (שנת המס 2011), 2 עד 9 חודשים מסר, וקנס של 6,000 ₪ עד 40,000 ₪.

.59. בבאו לגזר את העונש, התייחס בית משפט קמא לפסיקה הקיימת לפיה בעbirot כגן דא, ענישה היא מסר בפועל. לאחר בדיקת הנתונים האישיים של כל אחד מבין הנאשמים, כולל אלה שפורטו בתסקרי שירות המבחן, ובהתחשב במתחמי העונש ההולם שנקבעו לכל אחד מן הנאשמים, ובהתחשב בכך שנאשם 1 לא הסיר את מחדרו ולעומת זאת נאשם 2 הסיר את מחדרו, הטיל בית המשפט קמא על הנאשמים שלפנוי, עונשים זהים, לאחר "קיזוז" נתונים חיוביים ושליליים השונים מבין הנאשמים עצם. ואלה הם העונשים שהועלו עליהם:

מסר בפועל לתקופה של שבעה חודשים;

מסר על תנאי לשישה חודשים למשך שלוש שנים בגין עבירות מס הכנסה ומע"מ;

קנס בסך 50,000 ₪ או 70 ימי מסר תמורתו, כאשר הקנס ישולם בעשרה תשלוםimos חודשיים שווים ורצופים בכל 10 חודשים, החל מיום 10.7.16.

ביחס לנאמט 1, שכאמור אינו רשום במרשם האוכלוסין, נקבע כי עליו לחתום על התcheinות בסך 10,000 ₪ לפיה יפעל להשגת תעודה זהות בתחום שישה חודשים.

הlico הערעו

.60. שני המערערים קבלו על כר שבית המשפט קמא הרשי אוטם באותו חלקים של הכרעת הדין המרשיעה.

.61. עוז יונתן קיוול, ב"כ הנואם 1, טען (ע"פ 35729-06-16), כנגד הרשות מרשו בעbirot המזוההות לו. לדבריו, אין מדובר בעסק אלא במלך"ר, ובכל מקרה, לא התקיים היסוד הנפשי הדרוש, מנוקדת מבטו של הנואם 1.

.62. לעוני העונש של נאשם 1, הועלו טענות בדבר אי קבלת עדכון בדבר הגשת הדוחות, דבר שהופיע על גזר דין חמוץ. כמו כן נטען, כי מתחמי הענישה היו גבוהים מדי והיתה התעלמות מכך שבמסגרת הערך הציבורי

המוגן מדובר בפעולה שנעשתה למטרת קהילתית במסגרת עמותה מטעמי שירות. כמו כן נטען, כי הכנס גבוהה מדי ואני משקף את יכולתו של הנאשם 1.

.63. עו"ד ג'ריס דחדרה, ב"כ הנאשם 2 (ע"פ 16-06-31403), טען, כי לא היה מקום להרשיע את מרשו בעבירות של סעיף 220 לפקודה הדורש כוונה מיוחדת במצויד להתחמק ממש וזאת לא הוכח כלפי מרשו.

.64. לעניין עונשו של הנאשם 2, נטען כי מדובר בעונש קיצוני מדי ולא ניתן משקל מספיק לתסקير שהמליץ על של"צ ואף לא לנתקו החשוב לגבי הנאשם 2, בכך שהוא פנה לרשויות המס מיידית, הסדיר את החוב והסיר את המחדל. בעניין זה נטען אםvr שיש להעדיף שיקולים אישיים ושיקומיים, ועל כן ניתן להטיל עונש נוסף של מאסר על תנאי ולא מאסר בפועל.

.65. מאידך גיסא, המדינה הגישה ערעור (ע"פ 16-06-32614), על אותו חלקים בהכרעת הדין שבהם זוכו הנאשמים. לדבריה, בערעור בכתב שנוסח על ידי עו"ד דן ברמן, ראש תחום אכיפה כלכלית בפרקיליטות מחוז ירושלים (פלילי), יש להתערב במסקנות של בית משפט קמא לעניין היזכי או האמירויות לעניין הקוננה הפלילית. אין מדובר בערעור עובדתי אלא בפרשנות נכונה של הדין. יש להרשיע גם בכוונה מיוחדת, לא רק את הנאשם 2 אלא גם את הנאשם 1.

.66. פועל יוצא מהרשעת הנאשמים בעבירות החמורות, מחייב גם להחמיר בגזר דין בהתאם, כפי שנכתב בסיום הودעת הערעור של המדינה.

.67. הדיונים בשלושת העعروורים אוחדו והתקיימו דיון לא קצר ביום י"ד בטבת תשע"ז (17.12.17), ובסיומו נקבע כי הצדדים הגיעו להודעות עדכון לבית המשפט, האם הם עומדים על העعروרים הן על הכרעת הדין והן על העונש, לנוכח הערות בית המשפט (עמ' 10 שורות 7-6 לפניו).

.68. המאשימה הודיעה ביום כ"ה בטבת תשע"ז (26.1.17) כי היא עומדת על הערעור, הן לעניין הכרעת הדין והן לעניין העונש.

.69. עו"ד קיוול ב"כ הנאשם 1, הודיע באותו יום כי הוא הגיע לສילוק המחדל של אי הדיווח ואף צירף שומה בהסתממה בסך של 61,461 ₪ ומתוכם שולם סך 20,000 ₪. כן ביקש לעמוד על ערעורי ביחס לגזר הדין ולשקל אפשרות להגיש תסקיר משלים נוכח כברת הדרכן מאז התסקיר הקודם.

.70. עו"ד ג'ריס דחדרה ב"כ הנאשם 2 הודיע כי הוא מוויתר על טענותיו ביחס להכרעת הדין, אולם לעניין גזר הדין הוא סבור כי לאור השיקולים האישיים והכלכליים, התסקיר החובי, הסרת המחדל בשלב מאוד מוקדם, יש להסתפק בעונש שהוא ברף התחתון של המתחם, קרי: ששה חודשים בדרכן של עבודות שירות.

.71. לאור עמדות אלה של הצדדים, יתיחס פסק דין זה להכרעת הדין (במיוחד לערעור המדינה, שכן הנאים חזו בהם, בסופו של יומם, מן העורורים על הכרעת הדין) והן לעניין גזר הדין, מנוקדת מבטם הן של הנאים והן של המדינה.

דין - הערעור על הכרעת דין

.72. מדובר בכלל פרטיים המתייחסים לנוטנים הספציפיים של ניהול בית המטבחים.

.73. נחה דעתנו, כי בית משפט השלום (כב' השופט שרון לאריו-బבלי) בהכרעת הדין, הוה זהיר, ובדק כל נתון ונตอน, ועל כן, קבע באיזמל חד מהם אוטם פרקי זמן שבهم בבית המטבחים נוהל ותופעל, וממהם אוטם פרקי זמן שלגביהם לא נמצאו הוכחות מספקות ברמה הפלילית כדי לקבוע זאת.

.74. אשר לנאים 1, מכלול הנתונים מראה כי הוא היה הרוח החיה בבית המטבחים. גם אם המוטיבציה שלו הייתה רצון להביא לכך ששחיטה תבוצע בכשרות מהודרת צו או אחרית, אין בכך כדי להעלות ולהוריד לעניין חובתו האזרחיות לרשום את הפעולות האמורה במשרדי מס הכנסת ומע"מ ולשלם את המיסים הנדרשים עקב המיזם האמור.

.75. אשר לנאים 2 - המצב עוד יותר ברור. אין מחלוקת כי הוא עוסק בתחום ההובלות ובעניין זה הוא רשום במשרדי מס הכנסת ומע"מ. הוא היה ער לכך שלאורך היום הוא מבצע פעולות הובלה, שעលיהם הוא מדווח במסגרת עסקו הרגיל, אך נמנע מלהדוח על פעולות הובלה הקשורות למיזם בית המטבחים שבמאה שערים.

.76. מבחינה זו, בדק בית משפט קמא כי מדובר בעבירות של אי דיווח, הן על פי פקודת מס הכנסת והן על פי חוק מע"מ ומכאן ההצדקה להרשעה האמורה.

.77. לאור נתון עובדתי זה צדק בית המשפט קמא, בכך שקבע שנאים 2 ביצע את עבירות המס ברמת חומרה גדולה יותר, ברמה של כוונה להתחמק, דבר שלא ניתן לייחס לנאים 1.

.78. טענה משפטית שהعلاה הסניגור של הנאים 1, ע"ד קויל, עוסקת באופןו של המיזם של השחיטה המהודרת. הועלתה טענה כי ראוי היה לראות מיזם זה כ"מלך"ר. אולם, בית משפט קמא התיחס לנושא זה, ובמהלך הדיון לפנינו, חזר בו הסניגור מטענה זו וריכז את עיקר טענותיו לעניין העונש (פרוטוקול עמ' 2 שורה).(25)

.79. אשר לערעור המדינה - לא ראיינו מקום להתערב במקרים העובדים של בית משפט קמא.

- .80. דוקא זהירות והקפדה על בדיקה מדויקת של כל שנת מס, משקפת דרך נcona של ניהול הליך פלילי, גם בענייני מיסים.
- .81. לפיכך, עמדת המדינה, בדבר הצורך להסיק משנה פלונית לשנה אלמנית, או מעשה פלוני למעשה אלמנון, יכול ונכונה בתיקים אחרים, אך בעבודות המיחדות של תיק זה, נחה דעתנו כי אוטם חלקו הכרעת הדין שבhem זכו הנאשמים, משקפים את אותה אמת מידה הנדרשת להרשותם בפליליים.
- .82. משקבע בית משפט קמा שביחס לשנה פלונית או ביחס לאיושם פלוני לא הובאו לפני הראיות המשפטיות, והגיע למסקנה כי יש לזכות את הנאשם או את שני הנאשמים ביחס לעבירה זו או אחרת, לא ראיינו מקום להתערב בהכרעת דין.
- .83. המדינה, כמובן, אינה חולקת על כך שהנאשם 2 עבר עבירות של כוונת התחמקות, כאמור, הדבר נובע מכך שהוא היה עוסק מורשה בתחום הרובלה. המדינה הוסיף וטענה כי מבחינה משפטית ראוי ליחס את כוונת ההתחמקות גם לנאשם 1, מעצם העובדה שותפים, ואף הביאה אנלוגיה את העקרונות של פקודות השותפות.
- .84. סבירים אנו כי יש להבדיל בין היבט האזרחי של פקודות השותפות, לבין האחריות הפלילית לה טוענת המאשימה. ההסדר בפקודת השותפות נועד להגן על מי שנמצא במו"מ מסחרי עם אחד השותפים, ולא לאפשר לו להתחמק, וכן, נקבעה הוראה לפיה צד ג' יכול לפנות בהליך אזרחיים כנגד שני השותפים או כנגד השותפות עצמה.
- .85. אולם, בתחום המשפט הפלילי, רק אם יש כוונה ספציפית - בדומה לביצוע בצוותא - ניתן ליחס את עבירת ההתחמקות ממש, למי שהתחמק בפועל או שהיה שותף ביצוע להתחמקות.
- .86. בנסיבות שלפנינו, יש הבדל משמעותי בין הנאשם 2 ובין הנאשם 1. הנאשם בקייא בענייני מס ואף הינו עוסק מורשה, וכן, צדק בית משפט קמא בכך שקבע כי יש להרשו עבירות החמורות של התחמקות.
- .87. אולם, הנאשם 1, ועל כך אין חולק, אינו בקייא בהוiot עסקי המסחר, ועשה את מיזם השחיטה מטעמים דתיים. לכן, לא ניתן ליחס לו את הכוונה המחרירה של התחמקות, מבל' לגרוע מעצם הרשותו בעבירות אי הדיווח, הן על פי פקודת מס הכנסה, והן על פי חוק מע"מ.
- .88. סוגיה משפטית נוספת, קרובה לכך, היא טענת המדינה כי יש ליחס לנאשם 1 את עבירת ההתחמקות, בשל "הלכת הצפויות".
- .89. גם בסוגיה זו, סבירים אנו כי נסיבותו האישיות של הנאשם 1, כאמורفعل ממנייע דתי של הגברת עצמת

השחיטה המהודרת, הייתה כזו שיעיקר מעיניו רוכזו בעניין זה, ולא שת ליבו, לעניין המס, הן מס הכנסה והן מע"מ.

.90. מבחינה זו, ניתן לומר, כי בוגדור למקרים "רגילים", הנسبות האישיות המוחדות, מרחיקים את הנאשם 1 מימוש הלכת הצפויות. לשומה של הלכה זו לא הונחה, בהקשר זה, התשתית העובדת הנדרשת לביסוסה של צפיה בפועל ברמת ההסתברות הנדרשת של ההימנעות ממש. על כן, על פי נסיבותו המוחדות של תיק זה - וambil'י שהדבר יהווה קביעה דין כלל - לא ראיינו לנכון להרשיע את הנאשם 1 בעבירות החמורות של מרמה וכונת התchmodקות,DOI בכר שהורשע בעבירות אי הדיוווח.

.91. לאור זאת, עמדתנו לעניין ההרשעה - בעינה עומדת, ומבחןיה זו נדחים העrüורים של שני הצדדים לעניין ההרשעה.

.92. לפיכך, תוצאה הבינים היא כי העrüורים של שני הצדדים לעניין ההרשעה או אי הרשעה - נדחים, ועל כן ניתן לעבור לדין לעניין ערעורו שני הצדדים בסוגיית העונש.

דין - הערעור על גזר הדין

.93. לעניין העונש, התייחס בית משפט קמא לכל אחד מהנאשמים בנפרד, וזאת לאור נסיבותיהם האישיות, ובמיוחד עמד על כך שהנאשם 1 לא הסיר את המחדל, ואילו הנאשם 2, אף שהורשע בעבירות חמורות יותר של כוונת מרמה ותחבולה, הסיר את המחדל ושילם את חובו האזרחי, ועל כן, כאמור לעיל, נקבע עונש זהה של שבעה חודשים ומחזורי, עקב "הקייז" האמור.

.94. לאור הדין,علاה עו"ד קיוול, ב"כ הנאשם 1, טיעונים שונים לעניין אי הסרת המחדל. תחילת אמר שנפתח תיק על שם אשתו של הנאשם 1, ולאחר מכן העלה טענה נוספת כailo מע"מ לא פנה בדרישה אל מרשו. אולם, בסיוםו של הטיעון, נשאר המצב כשהיה: בעודו שהנאשם 2 שילם את חובו והסיר את המחדל, הנאשם 1 לא עשה כן.

.95. ברם, בהודעה בכתב שנמסרה לנו ביום 26.1.17, שאליה צורפה שומה בהסכמה על סך 61,461 ₪, וקיבלה על סך 20,000 ₪, מבקש הסניגור עו"ד קיוול כי העונש יומר לעבודות שירות, ולהילופין יוגש תסקير מעודכן.

.96. בהודעה בכתב של ב"כ הנאשם 2, עו"ד דחומי, הוא עותר להשתת עונש שהוא ברף התחתון של המתهم, קרי, שישה חודשים בעבודות שירות, וזאת לאור התסקיר החivi והסרת המחדל בשלב מאוד מוקדם.

.97. המדינה טוענת כי יש להחמיר בעונשיהם של שני הנאשמים, תוך התבוסות על פסיקה שהביאה.

- .98. לאחר שבדקנו את טענות המדינה וטענות המערערים, הגיעו למסקנה כי יש לדבוק בעמדתה העקרונית של המדינה - המתבססת על שורה ארוכה של פסקי דין של בית המשפט העליון ובתי המשפט המוחזים והשלום - לפיה יש להטיל עונש מאסר בפועל, בגין עבירות מס, במיוחד בהיקפים הכספיים, ולאורך תקופות ארוכות, של שנים, כפי הנתונים בתיק זה.
- .99. יש לציין, כי יש הבדל באופי עבירות המס שבahn הורשע כל אחד מן הנאים.
- .100. נאשם 1 הורשע בעבירות של אי קיום דרישות על פי סעיף 216(5) לפקודה, שעונשה המרבי הוא שנת מאסר, בעבירות על פי סעיף 217 לפקודה שעונשה המרבי הוא שנתיים מאסר ובעבירה של סעיף 215(א) לפקודה שעונשה המרבי הוא שלוש שנות מאסר.
- .101. לעומתו, נאשם 2, הורשע בנוסף לעבירות לפי סעיף 216(5) לפקודה, גם בעבירה לפי סעיף 220 לפקודה שהיא עבירתمرة שהעונש המרבי הקבוע בצדה הוא שבע שנות מאסר. שני זה, כפי שהצביע על כך בית משפט השלום בגזר הדין, משפיע גם על המתחם.
- .102. כאמור, על בסיס החיקוקים בהם הורשעו הנאים היה צריך עונשו של נאשם 2 להיות חמור בהרבה מזה של נאשם 1, שכן הפרת חוקי המס בתחום המרמה הייתה של נאשם 2 ולא של נאשם 1.
- .103. אך, כפי שהסביר לעיל, בית משפט השלום נתן משקל משמעותי מושמעותיו ביותר להסרת המחדל ולתשלום כל החובות לרשות המס על ידי נאשם 2, וזאת בשלבים הראשונים, לאחר החקירות, כאשר בעת ההליך השיפוטי היה הנאשם 2 כבר במצב שבו פרע את חובו הכלכלי לרשות המס.
- .104. לעומתו, נאשם 1 לא שילם דבר לרשות המס. כפי שהסביר לעיל, רק לאחר ישיבת הדיון בבית המשפט המוחזד בערעור, הגיע הנאשם 1 להסדר עם רשות המס ובמסגרתו שילם 20,000 ל' מתוך 61,461 ל' (פסקה 95 לעיל).
- .105. אם אכן, היה נותר המצב כפי שהוא בעת מתן גזר דיןו של בית משפט קמא, דהיינו: הרשות הנאשם 2 בעבירות חמורות והסרת המחדל המלא על ידי הנאשם 2, ומולו, אי הסרת המחדל על ידי הנאשם 1, לא היינו מתערבים בעונש, שכן "טענת הקיזוז" משקפת המציאות דומה לכל אחד מהנאומים. ובעניין זה צדק בית משפט קמא בגזר דיןו (עמ' 207, שורה 19 לפסק הדין: **"מכלול הנسبות והשיקולים הביאו לשורה תחתונה' זהה אך הדרך אליה שונה היא"**).
- .106. דא עקא, השתנה המצב היום, והנאשם 1 החל ללקת בדרך של הסרת מחדל, באופן חלק.

107. נתון זה לא היה בפני בית משפט קמא, ובפנינו עומדת השאלה כיצד להתייחס למצב החדש, מבלוי להעלים עין מהזיקה שבין שני הנאים.

108. עמדתנו היא, כי לאור הזיקה האמורה, מוצדק עונש מאסר בפועל לשני הנאים, וזאת על פי הפסיקה שהוזכרה בヅר דין של בית משפט קמא, ומיושמת הלכה למעשה בעשה בבית משפט זה, בהרכבים שונים (ראה, למשל, עפ"ג 28376-10-13 בניין יחזקאל נ' מדינת ישראל (2013) בהרכב הנשיא כב' השופט דוד חשיין, סגן הנשיא כב' השופט משה דרורי וככ' השופט ארנון דראל; עפ"ג 3544-01-13 מדינת ישראל נ' יוסף קנייבי (2013) בהרכב השופט הבכיר כב' השופט צבי סgal, סגן הנשיא משה דרורי וככ' השופט בן ציון גרינברגר. בפרשא האחרונה יש דיון על היחס שבין תקופת המאסר והסתה המחדל, פסקאות 45-51).

109. אשר לטענת הסניגורים בדבר המרת המאסר בפועל לעבודות שירות, לא נוכל לקבל עמדה זו. אין חולק כי יש הבדל实质性 בין סוג העבירות שביהם הורשו כל אחד מהנאים. הנאשם 1 החל רק בהסתה המחדל, ועל כן מוצדק להפחית במידת מה את עונשו, אך לא להמירו לעבודות שירות, לאור תקופת ביצוע העבירות והיקף הכספיים. הנאשם 2 הורשע בביצוע מספר עבירות, אשר החמורה שבهن מחייבת, ברגע, מאסר בין כתלי הכלא דואק, ולא בעבודות שירות.

110. הפתרון המאזן שאליו הגיעו, בנסיבות המיוחדות של תיק זה, תוך התחשבות בעקרונות של העונשת מעליימי מס בדרך של מאסר בפועל, ותוך דיפרנציאציה בין העלמת מס גרידא (כפי שהורשע הנאשם 1) לבין ביצוע ההעלהה בדרך של מרמה (כפי שנקבע לנאים 2), והשוני לגבי הסרת המחדל, כאמור לעיל, הוא זה:

עונשו של הנאשם 2 - "שאר על כנו - ובכך איננו מקבלים את עמדת המדינה לעניין החמרת העונש, על אף שמדובר בעבירה השיכת לרף הגבוה של עבירות המס, וזאת לאור הסרת המחדל המלאה של הנאשם 2 בשלבים המוקדמים".

עונשו של הנאשם 1, יופחת, ככל שמדובר במקרה תקופת המאסר בפועל, ויעמוד על חמישה חודשי מאסר, במקום שבעה חודשים מאסר, בשל הסרת המחדל החלקי, בשלב המאוחר של הדיונים בערעור.

כאמור לעיל, לא ראיינו לקבל את עמדת הסניגורים ולהורות על מאסר בעבודות שירות, של מי מבין הנאים.

111. אין מקום להתערב, לא בקנס ולא בעונשי המאסר על תנאי שהוטלו על הנאים.

112. בנוגע לתעודת זהות והעונש שנקבע בגיןה, התחייבות בסך 10,000 ₪, לא הוגש למעשה ערעור, ועונש זה עומד בעינו.

113. אני מציע לחבריו כי נחליט ביחס לשלוות הערעוורים כדלקמן:

א. הערעוורים על הרשעה, הן של הנאים והן של המדינה - נדחמים.

- ב. הערעור על עונשו של הנאשם 2 הן של המדינה והן של הנאשם - נדחים.
- ג. הערעור של המדינה על עונשו של הנאשם 1 - נדחה.
- ד. הערעור של הנאשם 1 על עונשו מתקין בחלוקת ביחס לפריט אחד בלבד, והוא כי עונש המאסר בפועל של שבעה חודשים יועמד על חמישה חודשים; יתר חלקו גזר הדין - יעמדו בעינם.
114. מאחר שמשמעות פסק הדין היא ריצוי מאסר בפועל, ולא עבודות שירות, אני מציע כי מועד תחילת ריצוי העונש יקבע לאחר שמיעת טענות הצדדים בישיבה שבה יוקרא פסק הדין.

**משה דרורי, סגן
נשיא**

השופט אהרן פרקש, נשיא

אני מסכימן.

**אהרן פרקש, נשיא
[אב"ד]**

השופט עודד שחטם

אני מסכימן.

עודד שחטם, שופט

לפיך הוחלט כאמור בפסק דיןו של השופט משה דרורי, סגן נשיא.

סעיפים 113-114 לפסק הדין מוקראים לצדדים, וההמשך הדיון בעניין תחילת ריצוי העונש ינהל בפרוטוקול נפרד.

ניתן היום, ב' באדר תשע"ז, 28 פברואר 2017, במעמד הצדדים ובאי כוחם.

יעודד שחט, שופט

משה דרורי, סגן
נשיא

אהרן פרקש, נשיא
[אב"ד]